

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la respingerea recursului

în cauză civilă

Racu Valeriu împotriva lui Racu Andrei

(compensarea prejudiciului moral și a prejudiciului biologic)

împotriva încheierii din 18 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2r-73/26

NR. PIGD 2-24065809-01-2r-23022026)

Lipsa temporară de la domiciliu, inclusiv aflarea peste hotarele țării, nu înlătură obligația persoanei de a-și exercita cu diligență drepturile procesuale și nu constituie, prin ea însăși, temei pentru repunerea în termenul de exercitare a căii de atac.

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. V. Sucești)

Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (jud. R. Pulbere, C. Roșca, R. Pascari)

25 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 iunie 2024 Racu Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Racu Andrei cu privire la compensarea prejudiciului moral și a prejudiciului biologic.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, fiind încasat de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei, a prejudiciului biologic în sumă de 10 000 lei, a cheltuielilor judiciare, inclusiv pentru asistență juridică, în sumă de 2 500 lei, precum și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, în total suma de 42 700 lei. Totodată, s-a încasat de la Racu Andrei în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 1 650 lei.

3. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, la 2 mai 2025, avocatul Crîșmari Natalia, acționând în interesele lui Racu Andrei, a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, modificarea acesteia în partea ce ține de cuantumul despăgubirilor, în sensul reducerii prejudiciului moral

4. Totodată, prin cererea de apel s-a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, în temeiul art. 116 și art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 18 noiembrie 2025 a fost respinsă cererea depusă de Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia privind repunerea în termen a cererii de apel și a restituit cererea de apel depusă de aceasta ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

6. Pentru a dispune astfel, Curtea de Apel Centru a constatat că apelul declarat de avocatul Crîșmari Natalia, în interesele lui Racu Andrei, a fost depus cu depășirea termenului legal prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termen care a început să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025 și a expirat la 8 martie 2025, în timp ce cererea de apel a fost depusă abia la 2 mai 2025.

7. Instanța de apel a reținut că, deși apelantul a solicitat repunerea în termen în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă, acesta nu a prezentat probe pertinente și concludente care să confirme existența unor motive obiective și neimputabile ce ar fi făcut imposibilă declararea apelului în termenul prevăzut de lege, or, din materialele cauzei rezultă că apelantul cunoștea despre existența procesului, a depus cereri de amânare a examinării cauzei, iar copia dispozitivului hotărârii a fost expediată la adresa indicată, fiind returnată cu mențiunea plecat.

8. Totodată, Curtea de Apel a apreciat ca neîntemeiate susținerile privind aflarea tardivă despre hotărâre, reținând că apelantul nu a manifestat diligența necesară pentru a urmări evoluția procesului, nu a asigurat reprezentarea sa în instanță și nu a întreprins acțiuni pentru exercitarea dreptului de apel în termen, iar simpla invocare a faptului că se afla peste hotarele țării nu constituie, în lipsa unor dovezi concludente, un motiv întemeiat pentru repunerea în termen.

9. La 28 ianuarie 2026, Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Centru din 18 noiembrie 2025 prin care a solicitat casarea acesteia și repunerea în termenul de apel a apelului cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru pentru examinarea pe fond a apelului.

10. În motivarea cererii de recurs, a indicat că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa lui Racu Andrei, care în perioada examinării cauzei s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova și nu a primit actele procedurale expediate la adresa sa, acestea fiind restituite instanței ca nereclamate.

11. Recurentul a evidențiat că nu a luat cunoștință cu cererea de chemare în judecată și cu înscrisurile anexate și nu a beneficiat de asistența unui avocat ales sau desemnat în mod legal, iar semnătura de pe avizul de recepție nu îi aparține.

12. Totodată, a indicat că unele cereri depuse pe parcursul examinării cauzei au fost întocmite la indicația judecătorului, fără ca acestuia să-i fie explicate drepturile procesuale și fără a i se transmite actele dosarului pentru a-și putea pregăti apărarea.

13. Recurentul a mai invocat că participarea avocatului Tripac Vasile în ședința de judecată a avut loc fără împuterniciri și fără contract de asistență juridică în cauza civilă, avocatul fiind desemnat anterior într-o cauză contravențională, fapt care, în opinia sa, constituie o încălcare a dreptului la apărare.

14. De asemenea, a invocat că pe parcursul judecării cauzei nu a avut posibilitatea reală de a participa la proces, deoarece se afla în Spania, nu a primit actele procedurale și nu a cunoscut despre evoluția dosarului. Potrivit datelor din pașaport, acesta s-a aflat în Republica Moldova doar în perioada 23 iulie 2024 – 9 septembrie 2024, iar în anul 2025 nu a revenit în țară.

15. Recurentul a indicat că despre existența hotărârii judecătorești a aflat abia la 7 aprilie 2025 de la executorul judecătoresc Novicov Dumitru. Ulterior, a contactat

avocatul Crîșmari Natalia, a încheiat contract de asistență juridică, iar la 23 aprilie 2025, prin intermediul avocatului, a luat cunoștință de materialele dosarului și de hotărârea din 7 februarie 2025, după care a depus apelul.

16. A remarcat că termenul de apel a fost omis din motive care nu depind de el, deoarece nu a cunoscut despre existența hotărârii și nu a avut posibilitatea reală de a-și exercita dreptul la apărare, motiv pentru care a considerat că sunt întrunite condițiile art. 116 Cod de procedură civilă pentru repunerea în termen.

17. De asemenea, recurentul a susținut că instanța de apel a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei, a stabilit în mod formal că acesta cunoștea despre proces și a impus cerințe excesive privind exercitarea drepturilor procesuale, fără a ține cont de faptul că nu este jurist, nu a avut reprezentant și nu a avut acces la actele dosarului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

19. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

20. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

21. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea”.

22. Art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116”.

23. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a

cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului”.

24. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

25. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

26. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

27. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoreesc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

28. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Încheierea contestată a fost emisă la 18 noiembrie 2025 și expediată reprezentantului recurentului, avocatul Crișmari Natalia, prin intermediul poștei electronice la 15 ianuarie 2026 (f.d. 76). Prin urmare, recursul declarat la 28 ianuarie 2026, este depus în termen.

30. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din următoarele considerațiuni.

31. Din materialele cauzei rezultă că Judecătoria Criuleni, sediul Central la 7 februarie 2025 a pronunțat dispozitivul hotărârii prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Racu Valeriu împotriva lui Racu Andrei cu privire la compensarea prejudiciului moral și a prejudiciului biologic.

32. Astfel, termenul de apel asupra hotărârii Judecătoria Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, instituit de legiuitor, a început a curge din data de 8 februarie 2025 și a expirat la 10 martie 2025 (9 martie fiind zi de duminică), însă Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia, a depus cerere de apel abia la 2 mai 2025, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, repunerea în termenul de procedură omis reprezintă recunoașterea de către instanță a existenței dreptului la îndeplinirea actelor procedurale, la caz declararea apelului, care a fost pierdut ca rezultat al omiterii a termenului de procedură ce a fost stabilit de lege pentru îndeplinirea lui, din motive recunoscute de instanță ca întemeiate.

34. Astfel, în sensul normei menționate supra, este de principiu ca, declarând apelului în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen, precum și să fie îndeplinit actul de procedură respectiv.

35. La caz, Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia, în susținerea cererii cu privire la repunerea în termen a invocat faptul că a făcut cunoștință cu hotărârea Judecătoria Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025 abia la 23 aprilie 2025, după ce anterior ar fi aflat despre existența acesteia la 7 aprilie 2025 de la executorul judecătoresc, susținând că pe parcursul examinării cauzei s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova, nu a primit actele procedurale expediate la adresa sa de domiciliu, nu a participat la ședințele de judecată, nu a fost reprezentat de un avocat ales sau desemnat în mod legal.

36. Completul de judecată atestă că, într-adevăr la materialele cauzei civile lipsește dovada recepționării de către Racu Andrei a copiei dispozitivului hotărârii Judecătoria Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, trimiterea poștală fiind remisă instanțe de judecată cu mențiunea „plecat”.

37. Însă, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 5 noiembrie 2024 și la 20 decembrie 2024, Racu Andrei a depus cereri de amânare a ședințelor de judecată, invocând faptul că se află peste hotarele Republicii Moldova și că nu cunoaște data la care va reveni în țară. (f.d. 26, 30)

38. Mai mult, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 decembrie 2024, în ședință s-a prezentat avocatul Tripac Vasile, care a declarat că anterior a reprezentat interesele lui Racu Andrei și că a convenit cu acesta asupra posibilității încheierii unui contract de asistență juridică, solicitând amânarea examinării cauzei pentru acordarea unui termen în acest sens.

39. În situația descrisă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează, că Racu Andrei cu certitudine a cunoscut despre hotărârea

pronunțată de instanța de fond, or, acesta urma să dea dovadă de interes față de procesul de judecată, să demonstreze diligență și să se intereseze de soarta dosarului și, în caz de dezacord cu hotărârea, să o conteste cu apel în termenul de 30 de zile prevăzut de lege din data pronunțării acestuia.

40. Respectiv, Completul de judecată menționează că, în măsura în care Racu Andrei a participat la examinarea cauzei, depunând cereri de amânare a ședințelor de judecată și fiind în legătură cu avocatul care urma să-i reprezinte interesele în instanță, nu poate fi reținută ca întemeiată argumentarea acestuia privind omisiunea termenului de apel, or, aceste împrejurări demonstrează că apelantul cunoștea despre existența procesului și avea posibilitatea să urmărească evoluția acestuia, să se intereseze de hotărârea pronunțată și, în caz de dezacord, să exercite calea de atac în termenul prevăzut de lege.

41. Astfel, instanța de apel corect a reținut că motivele invocate de Racu Andrei în susținerea cererii de repunere în termen nu sunt întemeiate și nu justifică imposibilitatea exercitării dreptului de apel în termenul prevăzut de lege, or, din materialele cauzei rezultă că acesta a cunoscut despre examinarea litigiului, a manifestat participare procesuală prin depunerea cererilor de amânare și a avut posibilitatea reală să urmărească evoluția dosarului, să se intereseze de hotărârea pronunțată și să declare apel în termenul legal, motiv pentru care concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen și restituirea apelului ca depus tardiv este legală și întemeiată.

42. Prin urmare, Colegiul civil apreciază critic argumentul apelantului precum că ar fi aflat despre hotărârea contestată abia la data de 7 aprilie 2025 de la executorul judecătoresc, or, potrivit site-ului oficial al instanțelor judecătorești instante.justice.md, dispozitivul hotărârii Judecătoria Criuleni, sediul Central din 7 februarie 2025, a fost publicat la 4 martie 2025, astfel devenind accesibil tuturor participanților la proces, iar Racu Andrei având cunoștință despre faptul aflării pe rol a cauzei civile, putea cu ușurință să verifice rezultatul ședinței de judecată, care se plasează în aceeași zi, precum și dispozitivul hotărârii, care de asemenea a fost publicat pe site-ul instanțelor judecătorești.

43. Astfel fiind, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează conchide că Racu Andrei s-a folosit cu rea credință de drepturile sale procedurale, or, fiind cert că cunoștea despre intentarea procesului de judecată, apelantul era obligat de a se interesa, de stadiul procesului.

44. Ca consecință, Completul de judecată nu poate admite ca motiv obiectiv de omitere a termenului de atac situația invocată de Racu Andrei, precum că a cunoscut cu întârziere despre hotărârea pronunțată, aceasta fiind pur declarative și fiind în contradicție cu situația reală constatată de instanță, demonstrată prin înscrisurile

existente la dosar. Or, nu poate constitui o cale legală de apărare invocarea propriei erori sau omisiuni, pentru a apăra drepturile pretins a fi lezate.

45. Mai mult, Completul de judecată accentuează că atât norma de drept procedural aplicabilă, cum și dispozitivul hotărârii atacate clar și cert indică termenul și modul de atac, acesta fiind de 30 zile, calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu din data comunicării respectivului act procedural părții interesate sau de data recepționării hotărârii motivate.

46. Urmare a acestui fapt, Colegiul nu poate admite poziția recurentului, care dorește ca curgerea termenului de atac a hotărârii numite, prevăzut de lege, să fie calculat din data comunicării dispozitivului, deoarece Legea indică o altă modalitate de calcul a acestui termen și instanța de apel nu poate deroga de la aceste prevederi.

47. În situația descrisă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, pentru a fi repus în termen, solicitantul urmează să prezinte probe utile și pertinente, despre imposibilitatea executării actului sau acțiunii procedurale în termenul legal, din cauze și condiții obiective neimputabile părții solicitante. Astfel, Racu Andrei la cererea sa de repunere în termen nu a prezentat probe utile, pertinente și admisibile care să demonstreze cele invocate în susținerea solicitării respective, ceea ce dovedește netemeinicia cerinței de repunere în termen pentru declararea apelului și impune adoptarea soluției de respingere a acestei cerințe, cu restituirea cererii de apel, ca fiind depusă tardiv.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun să facă trimitere la prevederile art. 10 alin. (1)–(3) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora sancțiunile procedurale reprezintă consecințele juridice nefavorabile stabilite de normele procesuale civile, care intervin în cazul neexecutării, executării necorespunzătoare a unui act de procedură sau în cazul exercitării abuzive a drepturilor procesuale. Încălcarea normelor de procedură poate fi invocată de instanța de judecată sau de participantul interesat ori de câte ori se constată nerespectarea dispozițiilor legale.

49. Sancțiunile procedurale pot privi atât actele instanței de judecată, cât și pe cele ale participanților la proces ori ale altor persoane implicate în activitatea judiciară și, în funcție de prevederile legii, pot consta în anularea actului procedural întocmit cu încălcarea normelor legale, decăderea din dreptul de a îndeplini un act de procedură în termenul stabilit, obligarea la refacerea sau completarea actului necorespunzător, restabilirea drepturilor încălcate, aplicarea amenzii judiciare, precum și în alte măsuri prevăzute de legislația procesuală.

50. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Racu Andrei nu a invocat motive plauzibile și nu a prezentat probe pertinente și admisibile care să confirme existența unor împrejurări obiective ce l-ar fi împiedicat să declare

apel în termenul prevăzut de lege, astfel încât nu poate fi reținută existența unor temeiuri legale pentru repunerea în termenul procedural.

51. Totodată, Completul judiciar subliniază că o asemenea concluzie este compatibilă cu exigențele dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece prelungirea nejustificată a termenelor de exercitare a căilor de atac ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice, împiedicând dobândirea caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești și afectând stabilitatea situațiilor juridice consacrate prin acestea.

52. Din considerațiunile enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a respinge recursul declarat de Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia și a menține încheierea Curții de Apel Centru din 18 noiembrie 2025.

53. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Racu Andrei, reprezentat de avocatul Crîșmari Natalia.

Menține încheierea din 18 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă Racu Valeriu împotriva lui Racu Andrei cu privire la compensarea prejudiciului moral și a prejudiciului biologic.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu